

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 89:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven. (Nedsat kon-tanthjælp til personer, der er samlevende med en starthjælps- eller introduktionsydelses-modtager).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 13/11 2002).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Birthe Rønn Hornbech (V):

Ændringsforslaget tilsigter jo at bringe den samlede lov med de ændringer, vi vedtog i foråret, i overensstemmelse med grundloven. Det er der næppe nogen der kan være imod. Vi kan også støtte den konstruktion, som beskæftigelsesministeren har valgt i dette forslag, at man nu, når det drejer sig om personer, der ikke har forsørgelsespligt over for hinanden, modregner i kon-tanthjælpen med starthjælpen og ikke omvendt.

Vi er også enige i, at forslaget skal fremmes med den fornødne hurtighed.

Venstre kan støtte forslaget.

Kl. 16.15

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg ved jo, at Venstres ordfører, fru Birthe Rønn Hornbech, er optaget af at sikre, at vi har en god lov-kvalitet. Derfor vil jeg gerne høre, om det ikke giver anledning til overvejelser hos fru Bir-the Rønn Hornbech, at et flertal i Folketinget her er kommet til at vedtage en lov, der er i strid med grundloven, og om det måske kunne give anledning til, at vi igen ser på muligheden for, at Folketinget får sit eget uafhængige lovråd, der bl.a. kan sikre, at vi ikke vedtager love, der er i strid med grundloven.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg kan bekræfte, at jeg fortsat er meget optaget af lov-kvalitet. Jeg tror bare, at i denne sag havde det næsten været ligegyldigt, hvad vi havde gjort; når man kender hele proceduren, når man ved, hvor mange ministerier der har været ind-blandet, embedsmændene her i huset, 179 folke-tingsmedlemmer, en masse hørings svar, som jeg

har muntret mig med at gå igennem – der er jo ingen, der har rejst spørgsmålet.

Det er stærkt beklageligt, og jeg ærgrer mig over, at jeg ikke så det, selv om jeg ikke var ord-fører i den sag. Jeg ved, at der er mange andre jurister uden for huset, der ærgrer sig. Fru Line Barfod kan jo også ærgre sig. Jeg kan se, at fru Line Barfod nikker.

Vi må nok sige, at til trods for, at vi to altså er i Folketinget og er meget optaget af det her, til trods for alle de kloge jurister uden for huset, så er det altså desværre noget, der sker. Vi kan sag-tens se det klart nu, men det var der altså ingen af os der kunne i foråret.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Så vil jeg meget gerne spørge, om man så ikke burde lære af den fejl, som skete under vedtagel-sen af den her lov. Vi står nu med et lovæn-dringsforslag, som ikke er sendt i høring i de in-stanser, hvor man rent faktisk sidder og arbejder med de ting. Det kunne jo være, at de måske den her gang, når de blev gjort opmærksom på den her problemstilling, kunne pege på, om vi er ved at overse noget i forhold til den her gruppe, som vi nu antager bliver berørt af det her lovforslag.

Jeg synes, det er svært at arbejde på de her vilkår, når vi ikke har mulighed for at snakke med de kommunale folk derude for at høre: Hvor mange kommer det til at omfatte? Vi har ikke mulighed for at snakke med nogle andre.

Jeg ved, at både fru Birthe Rønn Hornbech og fru Line Barfod er meget mere bekendt med de juridiske aspekter, end jeg er, og så synes jeg, at man burde give os andre nogle muligheder for at kunne trække på nogle eksperter, som kunne rådgive os.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg skal gerne bekræfte over for fru Birthe Rønn Hornbech, at jeg også er ked af, at jeg ikke i for-året var opmærksom på det her lovforslag. Pro-blemet er jo, at der kommer så ufatteligt mange lovforslag, at ingen kan nå at kigge alt igennem og være opmærksom på alt.

Det gennemgås jo normalt, om lovforslagene er i strid med EU-retten, og hvad der er af øko-nomiske konsekvenser, hvilken betydning det har for amter og kommuner og for erhvervslivet osv. Ville fru Birthe Rønn Hornbech ikke mene, at det var en styrkelse af lov-kvaliteten, hvis man også havde nogle, der specifikt skulle se på, om

der var problemer i forhold til grundloven? Hvis der var nogle jurister, der ikke beskæftigede sig med andet end at sørge for, at de love, vi vedtager, er i overensstemmelse med grundloven, kunne det jo være, at de så ville kunne råbe vagt i gevær, før Folketingets flertal kom til at vedtage grundlovsstridige love.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V): Jeg kan næsten ikke svare andet end det, jeg gjorde før, at det her er sort uheld, sådan opfatter jeg det. Og der er utrolig mange, der går og ærgrer sig over det. Det er jo en selvfølge, at alle de, der er impliceret i lovgivningsarbejdet, hele tiden tænker på grundloven.

Men som en juridisk kollega har sagt til mig, når man først har fået øje på det her – og det vil fru Line Barfod give mig ret i – er det let nok at se. Der var bare ikke nogen, der fik øje på det. Det må vi så lære af og være endnu mere grundige. Men jeg tror ikke, at andre procedurer ville hjælpe her. Og det ville jo være endnu mere pinligt – og det er også derfor, jeg er imod et lovråd i Folketinget – hvis et lovråd i Folketinget så havde overset det.

KL.16.20

Nej, her kan vi trods alt drage regeringen til ansvar, og det gør jeg også, når det er nødvendigt, selv om jeg nu er i regeringsparti. Det har altid været min tese, at her i Folketinget skal vi kunne gøre det parlamentariske ansvar gældende over for regeringen. Der må være nogen, der sidder med ansvaret. Og det er selvfølgelig først og fremmest regeringen. Her synes jeg bare, at vi alle sammen – og det forstår jeg også at fru Line Barfod gør – tager et medansvar.

Så vil jeg sige til hr. Kamal Qureshi: Balancen eller dilemmaet er jo, hvad man skal vægte højest. Her har regeringen og folketingsgrupperne altså vægtet grundloven højest. Det gjaldt altså om efter nogle forsvarlige forhandlinger og diskussioner om, hvordan vi nu kunne ændre loven, at få den fremsat hurtigst muligt, og jo oven i købet også med noget, vi ikke brød os om, tilbagevirkende kraft, fordi der rent faktisk kunne være nogle – om end man regner med, at det er få – der havde fået mindre end det, de egentlig burde være sikret efter grundloven.

Så det er altså vægtet højest, og hr. Kamal Qureshis problemer og spørgsmål, som også blev diskuteret i foråret, må vi så tage op ved en anden lejlighed. Vi synes, grundloven skal vægtes højest.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu siger fru Birthe Rønn Hornbech, at der er tale om et uheld. Det er bestemt ikke, fordi jeg vil beskyldte nogen for med vilje at have lavet noget, der er grundlovsstridigt, det har jeg svært ved at forestille mig, men vi har jo ikke nogen garanti for, at der ikke er andre af de love, der er vedtaget, som er i strid med grundloven. For der er ikke nogen, der gennemgår lovforslagene for at se, om de er i strid med grundloven.

Hvordan ved vi, om andre af de love, vi har på det her område, er i strid med grundloven? F.eks. den lov, der er, hvor man for samlevende pensionister modregner samleverens indtægt, selv om der jo heller ikke for pensionister er forsørgelsespligt. Der er heller ikke nogen, der har tjekket, om det er i strid med grundloven.

Vi havde for et par år siden problemer med, at der var blevet vedtaget en lov, der krævede dansk statsborgerskab for taxachauffører, hvor man også opdagede, at der var man kommet til at vedtage et krav om dansk statsborgerskab i en række love, uden at man egentlig havde tænkt nærmere over det. Ville det ikke være en fordel, at vi sikrer, at de love, vi vedtager, overholder grundloven og de grundlæggende rettigheder, vi synes man skal have som borger i dette land?

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Det, som var min pointe til fru Birthe Rønn Hornbech, var sådan set ikke, at jeg ikke synes, det er afgørende, at grundloven bliver overholdt. Problemet er, at vi faktisk kan risikere, at vi vedtager de her ændringer, men at der ved en senere lejlighed er nogle andre, der opdager, at der altså er en anden gruppe, som heller ikke er forsørgelsesmæssigt godt nok dækket ind.

Det er for at undgå, at vi kommer til at lave lovsjusk, at jeg synes, det kunne have været rart, hvis vi havde haft lejlighed til at få høringssvar fra nogle af de personer, som sidder med de her sager, for at høre: Hvor mange er det, det her drejer sig om? Er der reelt kun tale om de få personer, som regeringen antager det er ud fra de svar, regeringen har fået fra nogle af de personer, der har henvendt sig, eller er der tale om en større gruppe af mennesker, som ikke er dækket? Og vil alt det her være på plads, dækket ind, alene af det her lovændringsforslag? Det er det, der reelt er min pointe.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Til fru Line Barfod vil jeg sige, at i hvert fald flere af de lovforslag, som fru Line Barfod nævner, jo er karakteriseret ved, at der netop har været rejst spørgsmål om grundlovsstridigheder eller EU-ret.

Med hensyn til taxavognmændene var det noget, jeg i sin tid gjorde en hel del ud af. Men der var jo ingen, der gad høre på det. Så der var problemet jo rejst. Det, der er galt her, er, at der ikke er nogen, der har opdaget, at der er et problem.

Og så vil jeg sige: Garantier kan man jo aldrig give. Men rent faktisk skal de mennesker, der sidder med det i dag, selvfølgelig se, at det ikke er grundlovsstridigt, og det skal vi også her i Folketinget. Vi har også ansvar for, at vi overhovedet tillader, at der bliver fremsat forslag, som viser sig at være i strid med grundloven.

Kl. 16.25

Så rejser hr. Kamal Qureshi problemet om, hvorvidt man bliver forsørgt godt nok. Jeg vil godt sige, at det, man har taget udgangspunkt i med det her lovforslag, er grundloven. Spørgsmålet om, hvad man så i øvrigt mener er godt nok, er jo en politisk diskussion. Og den tager vi gerne, men der har vi altså i regeringspartierne og regeringen lagt os fast på, at det er, som det fremgår af lovændringsforslaget.

Jeg skal lige til det sige, at der vil jeg godt bede om, at man meget grundigt læser lovforslagene bemærkninger. For hvis man skal ind i en diskussion om, hvad grundloven forlanger i kroner og øre, skal jeg lige gøre opmærksom på alle de særydelser, der omhyggeligt er gjort rede for i lovforslagets bemærkninger, som man kan få. Så det er altså ikke sådan med professor Alf Ross, at man bare ikke skal dø af sult. Sådan er det jo ikke i 2002 i Danmark, det ved hr. Kamal Qureshi også alt om.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Man kan jo sige, at hvis man konstant bevæger sig på kanten af konventioner og grundloven i sin iver efter at gøre forsørgelsesgrundlaget så lille som muligt for en gruppe borgere i det her samfund, som er udlændinge, så er det klart, at man en gang imellem kommer til at falde i på den anden side af den grænse. Og det er det, der er sket her.

Derfor kan man jo sige, at det godt kan være, at der var flere herindefra, der ikke var opmærksom

som på lige præcis den her vinkel af problemstillingen, men der var flere herinde, der gjorde opmærksom på det grundlæggende problem, at man hele tiden bevæger sig på grænsen af, hvad der er rimeligt.

Alene i kraft af at jeg ikke er jurist, har jeg jo den glæde, at jeg kan sige, at det ikke er paragrafferne alene, der er afgørende, det afgørende er, at der ligger en tanke bag de paragraffer. Og når man bevæger sig på kanten af paragrafferne, bevæger man sig også på kanten af det menneskesyn, der ligger bag paragrafferne, og en gang imellem træder man over.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg synes ikke, det klæder hr. Kamal Qureshi at blande tingene sammen. Det klæder slet ikke hr. Kamal Qureshi nu i dag at stå og slå sig for brystet og være så forbistret bagklog. For der sidder masser af kloge mennesker i SF, der kunne have opdaget det her. Men det var jo også en rent politisk tale om, hvor niveauet skal lægges.

Men lad mig så sige, at det ikke er et spørgsmål om niveauet. Hovedfejlen er, at man har overset, at samlevende ikke forsørger hinanden, ikke har gensidig forsørgelsespligt, og der må staten træde ind efter ordlyden. Og husk så lige, at der også står i grundloven, at man så i øvrigt kan stille betingelser til de borgere.

Så vil jeg sige, at i virkeligheden er det her jo ikke en forsørgelseslov. Det handler jo om at få de folk i arbejde, få dem integreret, hvilket, så vidt jeg ved, er noget, som SF har været meget varm fortalere for.

Og så vil jeg bede hr. Kamal Qureshi, der jo kender det danske sundhedsvæsen indefra, om at komme herop og fortælle, hvilket land i verden der har større ydelser og større særydelser og lettere adgang til at komme på hospitalet uden at skulle betale for det? Det skulle hr. Kamal Qureshi nævne, før han begynder at tale om internationale konventioner.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Så er det fru Karen J. Klint som ordfører.

Karen J. Klint (S):

Ved behandlingen af L 126 før sommerferien forsøgte vi at få ministeren til at indføre en evalueringsdato eller -frist i loyteksten. Det var ikke nødvendigt, sagde ministeren, for hvis loven virker forkert, kan vi jo altid tage den op. Jeg sagde under anden behandling, at loven nok vil

le blive dømt ulovlig meget hurtigt. Så vi har jo begge to haft lidt ret i det her, for vi står jo allerede nu i dag kort tid efter og evaluerer det hasterarbejde, der var omkring L 126, hvor vi jo ikke var særlig gode til at lave den lov kvalitet, vi alle sammen gerne vil bryste os af.

Det, der så sker nu, er, at vi har fået genopfrisket, at samlevende ikke har en gensidig forsørgelsespligt. Det er der kun gifte personer der har. Men det vil ministeren så ikke grundlæggende lave om ved at sikre, at begge i et parforhold får en sagsbehandling som enkeltforsørgende set i forhold til størrelsen på en ydelse. Nej, nu rettes teksten bare, så det ikke alene er modtageren af starthjælp, der bærer nedsættelsen. Det er de samme penge, der er i spil, så er det bare kontanthjælpsmodtageren, der går længere ned, netop for at leve op til, at der står i grundloven, at man skal hjælpe folk, sådan at de ikke kommer i nød.

Kl. 16.30

I grundloven står der også, at når man modtager offentlig hjælp, må man underkaste sig de forpligtelser, loven påbyder. Det synes jeg er tydelig tale og fair nok, og det går vi også ind for, noget for noget, og at alle har pligt til størst mulig selvforsørgelse. Så er vi tilbage til det, der også står i grundloven, at man har ret til hjælp, når man ikke kan forsørge sig og sine, men ingen må omkomme af nød, og det sidste er jo godt nok.

Med hensyn til det med »sig og sine« er det interessant at forholde sig til, hvad det så er, vi gør her. Hvem er »sine«? Når en kontanthjælpsmodtager er forsøger og samlevende med en forsørger på starthjælp, så reduceres kontanthjælpen nu. Men hvad med antallet af børn i husstanden? Der står noget om et forsørgertilæg til højst to børn pr. husstand. Nu har vi jo lige defineret dem som to voksne, der ikke har gensidig forsørgelsespligt over for hinanden. Hvad så med definitionen af ordet husstand? Hvor mange børn må der være, hvis man lever sammen på den måde her? Er det barn nummer tre, der udløser en fælles forsørgelsespligt, eller hvad gør vi i forhold til grundloven her? Da lovforslaget jo haster, har jeg også stillet spørgsmålene til ministeren på skrift, så vi er sikre på at få en parallel behandling.

I bemærkningerne til lovforslaget oplyses det, at man nedsætter loftet for retten til kompensati on af udbetaling af særlig støtte fra 80 til 70 pct. af kontanthjælpen. Dette får også konsekvens for integrationsloven. Der står også, at denne

nedsættelse kan ske via en bekendtgørelse, og at det ikke kræver en lovændring. Det skal vi nok lige have dyrket lidt, for hvad betyder det i praksis? Der stiller vi også nogle spørgsmål under udvalgsarbejdet.

Vi stiller, som jeg har sagt tidligere, også spørgsmål omkring definitionen af husstandens børn, for det kunne jo være interessant at få at vide, hvad man gør, hvis de pågældende bor i bofællesskab eller i kollektiv.

Alt efter, hvordan debatten bliver i dag, og de svar, vi får, vil vi forbeholde os ret til at se på helheden, når vi er færdige med behandlingen af lovforslaget, og så tage stilling til, hvordan vi stemmer, på det tidspunkt.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Hr. Bent Bøgsted som ordfører.

Bent Bøgsted (DF):

Dansk Folkeparti støtter det her lovforslag.

Der var desværre sket en grundlovsstridig fejl i loven her, og det kan vi selvfølgelig ikke have; det skal ændres, og det bliver det også. Så snart regeringen opdagede, at der var en fejl, gik man i gang med at rette den, og det er vi selvfølgelig tilfredse med i Dansk Folkeparti.

Det har altid været sådan, at samlevende ikke har forsørgerpligt over for hinanden. Hvem der har overset, at der var et problem her, skal jeg ikke kunne sige og vil heller ikke prøve på, men fejlen bliver rettet op med det her lovforslag, så det ikke er i strid med grundloven, og det støtter Dansk Folkeparti.

Lars Barfoed (KF):

Grundlovens § 75 forpligter helt naturligt til at sikre hjælp til dem, som ikke kan forsørge sig selv, og som ikke har nogen, der er forpligtet til at forsørge dem. Sådan skal det være.

Da samlevende, som ikke er gift, heller ikke har forsørgelsespligt over for hinanden, er det derfor i strid med grundloven at nedsætte den ene samlevendes starthjælp til ingenting eller næsten ingenting. Det er imidlertid desværre det, der sker for norges vedkommende i henhold til de lovændringer i lov om aktiv socialpolitik og i integrationsloven, som vi gennemførte i sidste samling.

Grundloven skal naturligvis overholdes, og det er stærkt beklageligt, at det kunne ske, at vi fik vedtaget lovændringer, der har grundlovsstridige konsekvenser. Derfor støtter Det Kon-

servative Folkeparti selvfølgelig dette lovforslag, der retter op på fejlen.

Kl. 16.35

Kamal Qureshi (SF):

Vi gjorde fra SF's side allerede på det tidspunkt, hvor selve lovforslaget blev vedtaget, meget tydeligt opmærksom på, at det var i klar modstrid med, at regeringspartierne klart og tydeligt tilkendegav, at man ikke mente, de nuværende takster på kontanthjælp var noget, man kunne slå til søren for; sådan tror jeg Venstres ordfører udtrykte det i et interview i fjernsynet.

Vi gjorde tydeligt opmærksom på, at i og med at der er sat et niveau for, hvad der er nødvendigt at have for at overleve i det danske samfund, og man derefter reducerer ydelserne yderligere for en specifik gruppe i samfundet, så vil det uvægerligt føre til, at der vil være en gruppe, som ikke har det, som også regeringspartierne mener er det nødvendige livsgrundlag for et normalt fungerende liv i det danske samfund.

Det, man så selvfølgelig kan forholde sig til, er, at der rent faktisk først reageres i det øjeblik, hvor starthjælpen – som der står i bemærkningerne til forslaget – »for en person, der er samlede med en kontanthjælpsmodtager, kan blive nedsat til 0 kr.«. I det øjeblik opstår der et problem, for så begynder det ligefrem at blive grundlovsstridigt.

Jeg synes reelt set, at vi har en situation, hvor det eneste, som rent faktisk kan gøre, at denne her regering reagerer, er, når der er nogle grundlovsbestemmelser, som siger, at der ikke er nogen, der skal omkomme af nød, eller lignende udsagn; så reagerer man. Og det synes jeg simpelt hen er et for lavt niveau at sætte for et velfærdssamfund; det er ikke et velfærdssamfund værdigt.

Vi har i øvrigt også tidligere haft en diskussion med Venstres ordfører om, at det ikke er rimeligt, at man fremsætter et lovforslag med så kort varsel uden at give oppositionen nogen som helst mulighed for i tilstrækkeligt omfang at sætte sig ind i lovforslaget eller at indhente udsagn fra personer, som har et nærmere kendskab til konsekvenserne af lovforslaget eller af ændringsforslag.

Jeg vil sige, at vi er mest stemt for at stemme imod forslaget, fordi det reelt set er et lovforslag, som regeringen har fremsat, og som vi grundlæggende er imod, for vi mener ikke, det er et fornuftigt livsgrundlag at tilbyde mennesker, som bor i det danske samfund, når man på den

ene side siger: Det her er niveauet for, hvad folk kan leve af, og efterfølgende siger: Jamen der er altså andre, der kan leve for 70 procent af det. Det hænger ikke sammen. Så vi har mest lyst til at sige, at det er regeringens lovforslag, og det må regeringen selv runde rundt med med sit eget parlamentariske grundlag, men vi vil i første omgang undlade at stemme, og så må vi se, hvordan det videre arbejde i udvalget går, og hvis vi kan blive overbevist om det fornuftige i det, kan det være, vi ender med at stemme for, men som det står nu, vil vi ikke stemme for forslaget.

Anders Samuelson (RV):

Det her forslag er faktisk ikke så nemt at forholde sig til for en radikal. Ikke nok med, at tingene ikke er så enkle, som de ser ud til, men her er altså tre valgmuligheder – det er der som regel, når vi skal stemme i Folketingssalen: Man kan stemme for, man kan stemme imod, eller man kan stemme hverken for eller imod.

Argumenterne for at stemme for det her forslag er selvfølgelig åbenlyse: at være med til at sikre, at Folketinget ikke bærer lovgivning igennem, som er grundlovsstridig. Det er argumentet for at stemme for.

Men der er også argumenter for at stemme imod. Argumentet for at stemme imod er selvfølgelig, at Det Radikale Venstre hele vejen igennem har været imod denne her lovgivning, grundlovsstridig eller ej. Og det ændrer sig sådan set ikke, fordi man får rettet op på det her; vi er stadig væk imod lovgivningen.

Man kunne rent faktisk forestille sig den absurde situation, rent teoretisk, at regeringen ikke kunne magte at få et flertal på plads, og så kunne Det Radikale Venstres stemmer være udslagsgivende for, at lovgivningen blev båret igennem, ved at vi stemte ja. Den situation vil vi meget nødtigt bringe os selv i, for dermed ville vi jo faktisk komme til at sikre, at den lovgivning, som vi i bund og grund er imod, ville komme til at virke.

Kl. 16.40

Hvis vi derimod stemmer hverken for eller imod, mener vi nok, at vi er ved at være derhene, hvor vi skal lande. Ved at stemme hverken for eller imod signalerer vi, at vi ikke vil forhindre, at regeringen får en lovændring igennem, som bringer lovgivningen i overensstemmelse med grundloven, men vi signalerer samtidig stadig væk, at vi ikke vil have lod eller del i re-

geringens politik på det her område, fordi den er os så inderligt og grundlæggende imod.

Derfor bliver konklusionen følgende fra Det Radikale Venstres side: Vi vil, som det ser ud på nuværende tidspunkt, hverken stemme for eller imod dette forslag.

Line Barfod (EL):

Det er jo frygtelig pinligt for Folketinget, at man er kommet til at vedtage en lov, der er grundlovsstridig, fordi man havde så travlt med at skære i ydelserne til flygtninge og familiesammenførte, at man ikke havde tid til at få undersøgt eventuelle problemer i forhold til grundloven ordentligt.

Enhedslisten mener, at vi skal benytte lejligheden til at få nedsat et uafhængigt lovråd og til at sikre, at alle lovforslag fremover bliver vurderet i forhold til grundloven.

I forhold til de konkrete mennesker, der er kommet i klemme på grund af denne her lov, håber vi, at ministeren vil sørge for, at pengene bliver efterbetalt hurtigst muligt, og vi håber meget, det kan lade sig gøre, at folk får pengene inden jul, så de kan få råd til at holde jul med deres børn.

Enhedslisten er grundlæggende imod de lovændringer, som man med denne her lov indførte i foråret. Vi mener ikke, man skal skære i ydelserne, vi mener ikke, man kommer hurtigere i arbejde, fordi man sulter, og vi mener ikke, man skal behandle folk afhængigt af, hvad deres ægtefælle eller samlever har af indkomst; vi mener, at hvert eneste menneske har krav på at blive behandlet som et selvstændigt individ. Hvis man behandlede hvert menneske som et selvstændigt individ, ville vi ikke have problemer i forhold til grundloven. Så det håber vi at der efterhånden kan blive flertal for.

Vi håber, at man nu vil benytte anledningen til at gennemgå den øvrige lovgivning, der er – bl.a. på pensionsområdet – hvor man har gjort ydelser afhængige af en samlevers indtægt.

Enhedslisten har i forhold til dette lovforslag det samme problem som De Radikale og SF: Vi ønsker ikke, at man skal have en lov, der er grundlovsstridig, men omvendt er vi dybt imod indholdet af lovgivningen. Derfor kan vi ikke støtte lovændringen, men vi vil heller ikke modsætte os, at man bringer den i overensstemmelse med grundloven.

Jann Sjursen (KRF):

Da Kristeligt Folkepartis ordfører, fru Bodil Kornbek, ikke kan være til stede i dag, skal jeg tilkendegive Kristeligt Folkepartis synspunkter på lovforslaget.

Da Folketinget i foråret behandlede den egentlige lov om startydelsen, som det her lovforslag også omhandler, var vi dybt og inderligt imod det lovforslag, sådan som vi i øvrigt også var det, da SR-regeringen i sin tid fremsatte sit lovforslag om en introduktionsydelse. Jeg kan huske, at jeg selv på det tidspunkt advarede imod at gå tilbage til en fuser. Det gjorde regeringen så alligevel. Ikke desto mindre: Vi er inderligt imod den lovgivning, som det her lovforslag vedrører.

Men vi er selvfølgelig ikke tilhængere af, at Folketinget lovgiver imod grundloven. Vi har jo med vores egen underskrift skrevet under på, at det vil vi ikke.

Det, fru Line Barfod bringer ind om, at vi nu skal have et lovråd, som kan sikre, at alle love er medholdelige i forhold til grundloven, synes jeg måske er lige vel meget at bruge denne anledning til. Vi tager det som givet, at regeringen såvel som partigrupperne ikke fremsætter lovforslag, som man i hvert fald helt med åbne øjne mener er imod grundloven. Men selvfølgelig er det stærkt uheldigt, at forslaget alligevel kom igennem i forårets kamp på udlændingeområdet, må man vel nok kalde det, og det kan da også godt være, at hastværket i den forbindelse er skyld i, at man netop ikke fik tjekket det hele.

Da vi grundlæggende er imod loven på det her område, vil vi ikke, selv om det jo altså er med henblik på at bringe en lovgivning i overensstemmelse med grundloven, stemme for lovforslaget, men vi vil i lighed med andre ordførere og partier ikke modsætte os, at regeringen får mulighed for dette sammen med sit støtteparti. Så vi vil hverken stemme for eller imod dette lovforslag, men lade regeringspartierne og Dansk Folkeparti især sørge for at bringe orden i den lovgivning, som man selv har ansvaret for på baggrund af forårets debat og vedtagelser i Folketinget.

Kl. 16.45

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg skal over for Folketinget dybt beklage, at vi først for nylig blev opmærksom på spørgsmålet om § 26, stk. 1's manglende overensstemmelse med grundlovens § 75, stk. 2.

Jeg vil gerne sige, at vi reagerede i samme øjeblik, vi blev klar over, at der var en grundlovsstridig bestemmelse, og det er også derfor, vi ikke sendte forslaget til høring i de normale procedurer, men valgte at fremsætte forslaget direkte, så vi hurtigst muligt kan få gjort den skade god igen, som er opstået.

Jeg skal til fru Line Barfod sige, at vi vil gøre alt, hvad vi kan, for, at de mennesker, der måtte være ramt af det her, får udbetalt de manglende penge på denne her konto.

Til fru Karen Klint vil jeg sige, at jeg ikke har set de spørgsmål, der er stillet, men jeg skal love, at vi hurtigst muligt besvarer de spørgsmål, sådan at udvalgsarbejdet kan komme videre.

Jeg ser frem til et godt samarbejde med Integrationsudvalget i forbindelse med det her. Det er jo et hasteforslag, som vi gerne skulle have vedtaget så hurtigt som muligt.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 61:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik. (Individuelt kontaktførelse, minimumskrav m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 7/11 2002).

Sammen med denne sag foretoges:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 62:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven. (Ændring af rådighedsreglerne, ændring af reglerne for offentlig jobtræning, nedsættelse af kontanthjælp og introduktionsydelse efter 6 måneder m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 7/11 2002).

8) Første behandling af lovforslag nr. L 60:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om statens voksenuddannelsesstøtte, lov om godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse og lov om arbejdsmarkedsuddannelser. (Nyberegning for dimittender m.fl., forenkling af dagpenge- og aktivperiode, rådighedsregler m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 7/11 2002).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Jens Vibjerg (V):

Jeg vil gerne indledningsvis udtrykke Venstres tilfredshed med, at et bredt flertal her i Folketinget har formået ikke alene at blive enige om en ny arbejdsmarkedsreform, men også at blive enige om et indhold, der først og fremmest vil være til gavn for de lediges muligheder for at komme i rigtig beskæftigelse. Men også for de arbejdsgivere, offentlige såvel som private, der efterspørger arbejdskraft, vil reformen være et godt bidrag. Det er dermed et godt bidrag til opretholdelsen af vores velfærdssamfund.

Resultatet tjener i høj grad ministeren og hans embedsfolk til ære, men jeg synes også, at der er grund til at fremhæve alle forhandlerne fra de deltagende partier. Alle har bidraget særdeles konstruktivt til at nå et resultat. Alle var i stand til at prioritere arbejdsmarkedspolitikken og lægge det taktiske på hylden. Det lover godt for udmøntningen og det videre forløb. Jeg synes også, der er grund til at understrege parternes positive og aktive medvirken.

Det er et spændende sporskifte, vi foretager i arbejdsmarkedspolitikken, et sporskifte, jeg er